

reda, 16 d. Vasario

RAPOLAS KRUCHA
FOTOGRAFIJA
499 GRAND ST.
OR UNION AVENUE

RIMO ZINO, JOG
DUONA
ir Skaniausia
ne Duona ir prastai
uracijas ir, ant
musus seimynom
SIUO ANTRASIA

BRUCKLYN, N. Y.
446 6533
M. BALCHUNAS

F. STANKUS
GRABORITIS
ir
BALZMUOTU
PHILADELPHIA

GAI GYDOMOS MODERNI
OKSLINIAIS BODAI
GREITAS PAREKIMAS
Nervy Ligos, Sirov Hialuro
Liliosos, Epistomas, Laidos, (suo
pajilime), ligose Phalio, lakso, (suo
savaitkomosio Sialio, daro ir
sunki yra Juro ligos ir kaly kaly

GALIU JUMS PAGELBUI
AS entelke
vienaime atli

NAVIMAI
Specialistas
W YORK
Place.
Nedidelioms
L.

LIU MOKYKLA
ai-
ir
so-
ko
re-
ri-
to
v.
2nd Ave., cor. 14 St., New York

zanimai, kad NAUJON
iausi Amerikoje
Mo., draugas A.
už apturetis ci-
a JONO-JOHN'S
s cigarus ginas;
jas V. K. Sernalis,
A. 5 nesu bizi-
dai kaip narys,
šiai Jono cigarus
Lutviniui, tai Ji-
au jam 450 po 10
ir pasiaukit Lut-
ark St. Elizabeth
Main St. Brock-
John's CIGA-
D. Visi brocktonie
lyne ir kitur, pl-
z tai kad cigari
ik savo kiluuose,
laukit nuo bizi-
storacijose, užte-
mažai.—Visiems ap-
KAUJOKU CIGARAI—
GARU KRAUTUVE

Nesusitaiko Angliakasių Algų Klausimu

Kompanijų atstovai reikalauja nukapati algas, unijos atstovai priešingi

MIAMI, Fla.— Angliakasių unijos atstovai ir minkštosios anglies kasyklų savininkų atstovai dar nieku būdu negali priėti prie susitarimo. Kompanijų atstovai griežtai reikalauja, kad angliakasiams algos būtų nukapotos, taip, kad jie galėtų lengvai lenktyniuoti su neunijinių kasyklų savininkais West Virginijoje ir kitur. Angliakasių unijos atstovai, su prezidentu Lewisu, kol kas laikosi konvencijos nutarimo, kad algų skalė pasilikta ta pati.

Chinijos Rengiamasi Prie Didelio Mūšio

PEKINAS.— Imperialistų palaikoma Pekino valdžia mobilizuoja visas savo spēkas besitarinanciam dideliame mūšiu su nacionalistais (kantonieciais). Kantoniečiai taip pat drūtina savo spēkas.

Pekino valdžia nori užgriebti Hankow ir Kiukiang nuo kantoniečių ir galutinai sumušti kantoniečius. Bet kantoniečiai tvirtina, kad jie turi užtektinai spēkų ne tik Pekino valdžios militaristus atmušti, bet ir nugalėti juos ir maršuoti pirmyn.

AUGINA VABALUS VAŠKUI

WASHINGTON.— Chien-Chan slėnyje, ant rubežiaus tarp Kinijos ir Tibeto, yra auginami tam tikros rūšies vabalai del vaško. Tie vabalai, kaip, pavyzdžiui, bitės, padaro vašką. Vaškas naudojamas įvairiose Kinijos dalyse del žvakių ir lipdymui visokių "šventųjų" paveikslų.

Svarbus Pranešimas

Įvedimas "Laisvėje" angliško vaikų skyriaus yra didelis žingsnis pirmyn Amerikos lietuvių darbininkų laikraštijoj. Pasirodo, kad šimtai vaikų tą skyrių skaito ir daugelis iš jų jau net dalyvauja jo užpildyme.

Bet mes nepasitenkiname tuo vienu žingsniu šioj svarbioje srityje. Mes žinome, kad Amerikoje yra tūkstančiai liet. jaunuolių, kurie neskaito "L." todėl, kad lietuviškai jiems sunku skaityti. Jiems irgi labai reikalinga darbininkiška apšvietė. Bet tos apšvietos jie negauna ir negali gauti angliškuose kapitalistiniuose laikraščiuose. Tie laikraščiai tik nuodija jų jauną protą ir daro iš jų ištikimus dvasinius vergus išnaudojimo ir priespaudos sistemai. Mes trokštame, kad "Laisvė" taptų šaltiniu darbininkiškos apšvietos ne tik del tų lietuvių, kurie atvyko iš už jūrų, bet ir čia gimusių jaunuolių. Mes trokštame, kad "Laisvė" būtų darbininkiškų kelrodžių taip pat ir Amerikos lietuvių jaunuomenės.

Vaduodamės tuo kilniu troškimu, mes nusprendėme įvesti "Laisvėje" anglišką jaunuolių skyrių, kuris vadinsis "THE YOUTH SECTION". Šis skyrius pirmu kartu pasirodys vasario 26 d., šeštadienį. Eis kas savaitė.

Bet ir vėl mes prašome "Laisvės" skaitytojų mums padėti šiame dideliame darbe. O padėsite mums tuomi, jeigu paraginsite jaunuolius "The Youth Section" skaityti. Su kuriais tik jūs susieinate, praneškite, kad toks skyrius pradės eiti su vasario 26 d. ir kad jų pareiga jį skaityti. Paduokite jiems tą "Laisvės" numerį. Tai bus nedidelis pasiaukojimas iš jūsų pusės, bet atliksite be galo didelį darbą.

Kaip visuose mūsų užmanymuose, taip ir šiame mes pilnai pasitikime, kad jūs, draugai, mums padėsite atiekti mūsų tikslą.

Mūsų obalsis: Tegū nesiras nė vieno lietuvių jaunuolio, kuris neskaitytų angliško "Laisvės" jaunuomenės skyriaus—"The Youth Section"!

Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis.
Išleina Kasdien Apart Nedėldienų.

L A I S V Ė

LITHUANIAN DAILY

Darbininkai Visų Šalių
Vienykite! Jūs nieko
Nepralaimėsite, tik Re-
tėžius, o Laimėsite
Pasaulį!

No. 40 TELEPHONE STAGG 3878 Brooklyn, N. Y., Ketvergas, 17 d. Vasario (Feb.), 1927

Pavienio Numerio Kaina 4c. Metai XVII, Dienraštis, 18

Francijos Kareivių Su- kilimas Laikė Karo

PARYŽIUS.— Francijos karo ministeris Painleve dabar pripažino, kad laikė kritišku karo dienų 1917 metais, kariaujant prieš vokiečius, negalėdami atsilauki, Francijos kariuomenės pulkai sukilo ir buvo pradėję maršuoti į Paryžių reikalauti taikos.

Apie Francijos kariuomenės sukilimą aprašo Anglijos ministeris Winston Churchill savo naujoje knygoje apie pasaulinį karą. Iki šiol apie tai niekur nebuvo rašyta. Dabar Painleve tautai patvirtino.

Sukilimas tęsėsi per penkias savaites. Karo vadai turėjo daug darbo, kol numalšino sukilimą.

DIDELĖ AUDRA CALI- FORNIOJ

Žuvo 16 Gyvasčių SAN FRANCISCO, Cal.— Trečiadienį siautė didelė audra Pacifiko pakraščio valstijose. Žuvo 16 gyvasčių; daug sužeista. Padaryti dideli nuostoliai. Didelė tragedija įvyko Pietinės Californijos Edison kompanijos kalno kempėje, už 75 mylių nuo Fresno, kur žuvo 11 darbininkų; juos užgriuvo nuo kalno slenkant sniegas.

Paryžius.— Francija atsakė, kad ji nesutinka su prezidento Coolidge "nusi-ginklavimo" pasiūlytu planu.

LIETUVOJ FAŠISTINĖ VALDŽIA DAR VIS TEBETĖSIA KRUVINĄ TERORĄ

Smetona Pabijojo Nužudyti Doktorą Domaševičių; Žvalgybininkai Suareštuotus Slaptai Nužudo

KAUNAS.— Nežiūrint pareikimų Pajaujo ir Lietuvos ambasadorių Paryžiuje ir Berlyne, kad nėra komunistinio pavojaus, Lietuvos fašistinė valdžia ir toliau tęsia savo teroristinį darbą ir fašistiniai budeliai dar vis rėkia apie komunistų rengiamą sukilimą.

Darbininkų ir valstiečių areštavimas tęsiasi toliau. Smetona atsakė, kad dr. Domaševičius nebūsimas nužudomas, bet kad trisdešimt suareštuotų darbininkų ir valstiečių bus atiduota karo lauko teismui. Šiems gresia mirtis.

Melas Apie Dinamito Suradimą

Fašistų valdžia išleido melagingą pareikimą, būk pas suareštuotus atrasta dinamito. Valdžia, atradus pas vieną kitą revolverį, pradėjo šaukti, kad surado "galybę ginklų".

Rusijos Carai Buvo Kroniški Girtuokliai ir Neiš- gydomi Epileptikai, Sako Dr. Semaška

MASKVA.— Čia praėitą pirmadienį, Nacionaliam Teatre, įvyko svarbios prkalbos apie carų ir carienų gyvenimą. Kalbėtojai nurodė, kokie valdonai Romanovai buvo ir kaip jie gyveno, viešpataudami Rusijoje per pastaruosius du šimtus metų. Kalbėtojai faktais nurodė, kad jie buvo ištvirkę ir girtuokliai despotai, kad buvo ligoniai, apsirgę nuo ištvirkimo.

Daktaras Semaška, Sovietų sveikatos komisaras, padarė puikų psichopatologinį Romanovų analizę. Jo prakalba buvo leidžiama per radio.

Daktaras Semaško nurodė, kad Petras Didysis buvo kroniškas girtuoklis, paleistuvys, žiaurus ir žveriškas; jis ypatingai nukirsdavo galvas kriminalistams ir politiniams prasikaltėliams ir tankiai prasikaltėlius pajalodojavo gyvus.

Visi Romanovai, sako Semaška, buvo neišgydomi epileptikai (nuomarininkai). O moterų išdykavimas, ypatingai Katrės Didžiosios, nustebino pasaulį. Nikolajaus I buvo mylimiausias laiko praleidimas, tai įskaityti plakti prie jo akių nepalankius kareivius ir jis pagališ banded nusi-nuodinti užėjus nuomariui.

Semaško pasakojo, kad Petras III buvo idiotas ir didelis paleistuvys. Aleksandras III, sakė Semaška, buvo riebus, išplūres ir sirgo manija, būk žmonės bando jį nuuodinti. Jis visada versdavo savo pačią pir-

tuota ir atiduota į militaristų rankas. Kaip tik tarp-tautiniai visuomenės protes-tai nulsugs, tuomet vėl bus tęsimas žudymas.

Už tai darbininkai turi nepalaukti protestuoti!

Smetona Pabijojo Nužudyti Domaševičių

Ant užklauso daktaro Domaševičiaus advokato, Smetona atsakė, kad dr. Domaševičius nebūsimas nužudomas, bet kad trisdešimt suareštuotų darbininkų ir valstiečių bus atiduota karo lauko teismui. Šiems gresia mirtis.

Melas Apie Dinamito Suradimą

Fašistų valdžia išleido melagingą pareikimą, būk pas suareštuotus atrasta dinamito. Valdžia, atradus pas vieną kitą revolverį, pradėjo šaukti, kad surado "galybę ginklų".

UŽSIBAIGĖ STREIKAS DIDELĖJ PASSAIC AUDINYCIJOJ

PASSAIC, N. J.— Dar iki šiol čia streikavo Forstmann and Huffmann kompanijos darbininkai audėjai. Kompanija griežtai atsisakė pripažinti uniją ir pareiškė, jog ji nesiskaitys su unijistais.

Tačiaus šiomis dienomis kompanija prisuntė laiką streikiariams, prašydama grįžti darban ir prizadėdama nediskriminuoti jų. Tuo būdu darbininkai nutarė su-grįžti darban ir prizadėdau-nijos dirbtuvė, nežiūrint, kad kompanija unijos ne-pripažįsta. Toj kompanijoj dirba 4,000 darbininkų.

Streikas dar vedamas prieš keletą mažesnių kompanijų, su kuriomis unija veda derybas.

KANTONIECIAI SUMUŠĖ PRIESUS.

SHANGHAJUS.— Kantoniečiai sumušė maršalo Sun Chuan Fang'o armija pietiniame mūšio fronte. Maršalas Fang yra Shang-hajaus gynėjas, dabar padedantis Chang Tso-Lin'ui kariauti prieš kantoniečius. Manoma, kad dabar greitai kantoniečiai užims Che-kiang provincijos sostinę Hangchow.

Susimušė Atstovai Kon- grese del Biliaus

WASHINGTON.— Atstovas Sol Bloom (demokratas iš N. Y.), 57 metų, ir atstovas Thomas L. Blanton (taipgi demokratas, iš Texas), 54 metų, susimušė kongreso namuose. Abu buvo smarkiai susigriebę už gerklų. Bet kiti atstovai juos perskyrė. "Faitas" kilo del melynio įstatymo biliaus Columbijos distrikte. Bloom pasipriešino šitam biliumi. Blanton pareiškė, kad ponas Bloom pataikauja New Yorko krutamų paveikslų pramonei, išeidamas prieš ta bilij. Bloom at-riau atkirto. Blanton tuo-jaus priško prie jo ir abu susikibo.

Išrado, Kaip Idėti Sau- lės Šviesą Maistan

CHICAGO.— Wisconsin Universiteto chemikas Henry Steenbook išradęs būdą, kaip idėti saulės šviesą į maistą. Jis savo išradimo patento teises pavedęs tulai maisto išdirbimo kompanijai veltui.

Sakoma, tuo įtaisu bus galima idėti į maistą daug saulės šviesos. Kaip jau žinoma, saulės šviesoj randa-si daug maistingumo ir gy-vumo priduodančios medžiagos. Manoma, kad su saulės šviesa sutaisytas maistas galės išgydyti ser-gančius kaulų supinkstėjimo liga (rickets), kuria daugiausia serga vaikai. Taipgi ir kitokias ligas.

PONZI NUTEISTAS KALEJIMAN

BOSTON.— Pagarsėjęs Italas apgavikas Charles Ponzi tapo nuteistas į kalėjimą ant devynių metų už vagystę. Jis suktybių pa-pildė Floridjoj ir Texas val-stijoj.

1,200 MARINŲ SIUNČIA NICARAGUON

WASHINGTON.— Ame-rika siunčia daugiau gink-luotos spēkos į Nicaraguą. Įsakyta 1,200 marinų tuo-jaus ten vykti.

SINCLAIR'IS MEKSIKOJ

MEXICO CITY.— Harry F. Sinclair, Amerikos alie-jaus šaltinių magnatas, at-vyko Meksikoną pasitarti su valdžia aliejaus šaltinių reikalais. Jis kalbės su pre-zidentu Calles.

600 SUZEISTA IR UŽ- MUSTA ŽEMĖS DREBEJIME

BELGRADE.— Apskait-liuojama, kad Jugoslavijoj nuo žemės drebėjimo suzei-stų ir užmuštų žmonių skai-čius siekia apie 600. Nuo-stolių padaryta už 2 milio-nus dolerių.

ŽYMŪS AMERIKIEČIAI PROTESTUOJA PRIŠ LIETUVOS FAŠISTŲ TERORĄ

Jų Tarpe yra Žymių Mokslininkų, Universiteto Profesorų, Darbo Unijų Vadų ir Šiaip Veikėjų

CHICAGO.— Pranešimai apie Lietuvos fašistinį tero-rą, areštavimą ir žudymą Lietuvos darbininkų sujudi-no žymius amerikonus, dar-bo unijų vadus, profesorius ir rašytojus. Jie bendrai pasiuntė protesto kablegramą Lietuvos fašistų presi-dentui A. Smetonai. Jie griežtai protestuoja prieš fašistų terorą. Po kable-grama pasirašo:

Upton Sinclair, tarptautiniai žinomas novelistas; vy-skupas William M. Brown; James H. Maurer, prezidentas Pensylvanijos Darbo Federacijos; Victor L. Berger, socialistas kongresmanas iš Milwaukee; velionio E. Debo brolis, Theodore Debs; daktaras John Lapp, iš Nacionalės Katalikų Lab-

darybės Tarybos; profeso-rius Nearing; David Starr Jordan, žymus pasaulio mokslininkas; H. W. L. Dana iš Bostono Darbo Unijų Kolegijos; profesorius Robert Morse Lovett iš Chica-gos Universiteto ir redak-torius New Republic; David Rhys Williams iš Chicagos Unitarian bažnyčios; Ralph Chaplin, garsus I.W.W. po-etas; Elizabeth Gurley Flynn, pirmininkė Tarptau-tinio Darbininkų Apsigyni-mo; Robert W. Dunn iš A-merikos Civilių Laisvių Un-nijos; Duncan McDonald, buves prezidentu Illinois Valstijos Darbo Federaci-jos; Hellen Hayes iš Well-esley Kolegijos; Edward C. Wentworth ir Alice Stone Blackwell.

Siūlo Įvesti 48 Valandų Darbo Savaitę, Kuomet Darbininkai Nori 40 Val. Darbo Savaitės

NEW YORK.— New Yorko valstijos taip vadina-ma pramonės ištyrimo, ko-misija patiekė planą, kad moterims ir vaikams darbo valandos būtų sutrumpintos iki 40 valandų į savaitę.

Sulyg to plano, komisija sutinka leisti dirbti 49 ir puse valandų į savaitę tose dirbtuvėse, kuriose dirbama pusė dienos subatomis. Tik kur dirbama pilnos šešios dienos, ten įsakoma dirbti tik 48 valandas. Bet tuo pa-čiu sykiu po šituo įstatymu nepaitytų įstatymų neliečian-čios 54 valandos į savaitę prie tokių darbų, kaip tele-fonų, telegrafų, viešbučių ir namų darbai. Prie to dar-bo, sulyg to biliaus, leidžia-ma 78 valandas dirbti virš-laikio į metus.

Šita komisija siūlo pra-vesti tokius įstatymus tuo laiku, kada darbininkai visoj šalyj bruzda už 40 valandų darbo savaitę. Bet fabrikantai ir kapi-talistai priešinas net ir ši-tam komisijos sumanymui. Jie per savo asociaciją ve-da kampaniją, kad šitas ko-misijos pasiūlymas būtų at-mestas.

ATVIRUČIŲ STAMPOS TIK CENTAS

WASHINGTON.— Sena-tas nubalsavo, kad atviri-čių stampos kaina būtų nu-mušta nuo dviejų centų į vienam. Taipgi nubalsavo, kad būtų padaryta generalė peržvalga visų pašto stam-pų kainos, kad galėjus su-mažinti kainą.

PROTESTAI PRIŠ LIETUVOS FAŠISTUS

BALTIMORE, MD.
Pėtnyčioj, 18 d. vasario, 7:30 val. vakare, Lie-tuvių Svetainėj, 851-853 Hollins St. Kalbės drg. L. Pruseika.

PHILADELPHIA, PA.
Nedėlioj, 20 d. vasario, 2 val. po pietų, Lietu-vių Muzikališkoj Svetainėj, 2715-17 Allegheny Ave Kalbės d.d. J. Liaudanskas ir A. Jankauskas.

KEARNEY, N. J.
Nedėlioj, 20 d. vasario, 2:30 val. po pietų, A.L. P.K. svetainėje, 134 Schuyler Ave. Kalbės drg. R. Mizara.

LAWRENCE, MASS.
Nedėldienį, 20 vasario, d. L. PRUSEIKA kalbės bendro fronto prakalbose LAWRENCE, Mass., (po pietų, kaip 2 val.) ir HAVERHILL'Y, vakare. Apie svetaines sužinosite ant vietos.

NASHUA, N. H.
21 dieną vasario, panedėjį, L. Pruseika kalbės NASHUA, N. H.

Visi dalyvaukite priešimperialistinėj demonstracijoj, rytoj, 18 d. vasario, 8 val. vakare, Royal Palace svetainėj, 16 Manhattan Ave., Brooklyne. Rengia Darbininkų (Komunistų) Partija. Kalbės prof. Scott Nearing, W. Weimstone, chimietis ir keli kiti. Taipgi bus muzikalė programa.

LAISVĖ
LITHUANIAN DAILY
Published by
Lithuanian Co-operative Publishing
Society, Inc.
Every day, except Sunday, at
46 Ten-Eyck St., Brooklyn, N. Y.

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$6.00
Foreign Countries \$8.00

Entered as second class matter
March 11, 1924, at the Post Office
at Brooklyn, N. Y., under the Act
of March 3, 1879.

Carberniai ir Lietuv. Nepriklausomybė

Tai jau sukako devyni metai nuo paskelbimo Lietuvos nepriklausomybės. Bet šiandien tai nepriklausomybei grumoja baisiai didelis pavojus. Ją po kokių trempia purvinomis kojomis kruvinieji klerikalai fašistai, susiję tempdami Lietuvą į narsus Lenkijos ir Anglijos imperialistinių plėšikų.

Krikščioniški šeškai, kaip Yčas, Krupavičius, Karevičius, ir dvarponių šuneliai, kaip Smetona ir Voldemaras, buvo ir pasilikę Lietuvos nepriklausomybės priešai. Tai gauja carbernių ir monarchistų garbintojų.

Kramolos Malšintojai

Kai 1905 metais Lietuvos ir Rusijos liaudis liejo kraują už nuvertimą carizmo ir pahuosavimą Lietuvos ir kitų pavergtųjų tautų, tai klerikalai tarnavo carui ir amžinai praeikė visus, kurie ėjo prieš carą. Carizmas laimėjo ir Lietuva pasiliko po charistinės Rusijos letena. Klerikalai su pasididavimu saukė: "Mes, kunigai, uoliai padėjome valdžiai numalšinti kramolą Lietuvoje."

Užėjo didysis karas. Lietuvos sūnūs buvo imami karan, kad lieti savo kraują už palaikymą carizmo letenos ant Lietuvos sprando. Tie patys klerikalai prisiegavo valdžiai: "Lietuvių tauta... eina į šita karą kaip į šventą. Ji pamiršė savo nuoskaudas... pasitikėdama, kad lietuviai, pusiau perplėšti, taps suvienyti po viena Rusijos vėliava."

Parduoda Lietuvą Vokietijai.

Rusų revoliucija nušlavė carizmą ir paliosavo pavergtąsias tautas, kurių tarpe buvo ir Lietuva. Tada krikščioniški carberniai virto krikščioniškais kaizerberniais. Jie tuojuos užveda derybas su Vokietijos valdžia, kad pavergti Lietuvą (Vokietijos letena). Jie net vokietį Urachą bando užtūpdyti ant Lietuvos liaudies sprando ir išmokina jį lietuviškai poterius kalbėt.

Ponas Smetona pasikviečia talkon vokiečius ir lenkus skerdimui Lietuvos darbininkų ir valstiečių 1918 ir 1919 metais.

Ir štai šitie krikščioniški ir "tautiški" judos šiandien nuduoda bašiai sunnais patriotais ir Lietuvos nepriklausomybės šalininkais. Tai didžiausi ir kruviniausi Lietuvos nepriklausomybės neprieteliai ir žudytojai.

Šliurpiniai Tautininkai

Amerikos šliurpiniai tautininkai bei sandariečiai irgi dedasi dideliais patriotiniais arabanščikais ir apiektais Lietuvos nepriklausomybės. Jie irgi su didžiausia pompa apvaikščioja nepriklausomybės sukaktuves. Bet ir jie, kaip ir juodieji klerikalai, prie Lietuvos nepriklausomybės iškovojimo neprisdėjo. Jų pirm-

takūnai aušrininkai buvo atviri carberniai. Prašydami Lietuvai spaudos laisvės, jie sudėjo štai kokią ištikimybę kruvinajai caro valdžiai, pareikšdami:

Spaudos laisvė prašalins "nepasitikėjimą ir nepritiriamą Rusijai". Jinai "moraliai suvienys (Lietuvą) su Rusija" ir "išnaikins neapykantą, lenkų pasėtą prieš rusus". Jinai "išnaikins liaudyje bruzdėjimą, kurį išsukia gandai apie žemės dalinimą, mokesčių sumažinimą, tarnavimą kariuomenėi panaikinimą" ir t.t. Taip pat "sumažins liaudies kurstymą prie įvairių vaidų, kuriais užsiima įvairūs tamsūs asmenys".

Vadinasi, tautininkai aušrininkai net prisizadėjo padėt kruvinajam carizmui kramolą Lietuvoje malšinti! Pagaliaus po karo visa Amerikos tautininkų šeima — Šliužas, Naruševičius, Širvydas, Vitaitis, Strimaitis, Mikolainis, Bajoras ir t.t. — keliais nušlavė Washingtoną ir nužemintai maldavo Amerikos valdžios, kad jinai reikalautų tautininkų palikti Lietuvoje Vokietijos ginkluotus žmogžudžius galabinimui Lietuvos varguolių ir žudymui Lietuvos nepriklausomybės. O dabar, klausykite, jie nuduoda šalininkais nepriklausomybės!

Visi šių dienų skandalingi ura-patriotai yra vienu ar kitu laiku buvę ištikimi carberniai arba kaizerberniai. Revoliucija Rusijoje ir Vokietijoje nušlavė carus ir kaizerius ir paliko tuos "patriotus" našlaičiais. Tik tada jie virto daug-barškančiais "tėvynainiais". Mat, pamatė, kad galima prisiplakti prie Lietuvos liaudies prakaito ir nuo jo pusėtinai nutukti. Tegu tik Rusijos sugrižta kruvinasis carizmas, o paregėsite, kaip greitai Krupavičiai, Yčas, Smetonos, Voldemarai, Šliupai ir Širvydai šliesis prie jo, idant išgelbėt buržuazijos kailį nuo Lietuvos valstiečių ir darbininkų. Jie tą daro 1905 metais, jie tą pakartojo 1918 ir 1919 metais.

Komunarai Savo Krauju Nupirko Nepriklausomybę

Lietuvai nepriklausomybę iškovoję revoliucionieriai. Tą nepriklausomybę atpirko savo krauju mūsų draugai, kurie žuvo nuo kruvinojo caro rankos 1905 ir 1917 metų revoliucijose. Pagaliaus tie, kurie 1918, 1919, 1920 ir 1921 metais paguldė galvas kovoje su kontr-revoliucionieriais ir Vokietijos žmogėdomis, kuriuos Lietuvon atkvietė Smetona, ir tie, kurie paaukojo savo gyvastį kovoje su Lenkijos imperialistais. Tie, kurie dergia tuos kritusius karžygius, kurie ugnim spjauoda ant bolševikų, kurių valdoma Rusija pirminė pasau-lyje pripažino Lietuvos nepriklausomybę su jos sostine Vilniun, tie buvo ir yra Lietuvos nepriklausomybės neprieteliai ir žudytojai. Jie tą nepriklausomybę apvaikščioja tik del svieto akių, tik tam, kad po priedanga nuduoto patriotizmo tai nepriklausomybei nūsukti galvą prie pirmos progos. Jie ją apvaikščioja su šlykščiais veidmainingais tikslais.

Revoliucija ir revoliucionieriai padarė Lietuvą nepriklausoma. Tik revoliucija ir revoliucionieriai apsaugos ją, išgelbės ją nuo smetoninių jos žudytojų.

Tie, kurie nužudė draugus Poželą, Giedrį, Greifenbergį ir Čiornį ir kurie kaip nors padeda fašistinams žmogžudžiams, neturi moralės teisės apvaikščioti Lietuvos nepriklausomybę.

APŽVALGA

Kas Daugiausia Rūpi Krikščioniškiems Budeliams?

Lietuvos "Zemaitis" No. 3 sako:

Krikščionių demokratų laikraštis "Rytas" šių metų 8 No. rašo šitaip: "nejaugi ir toliau šiltose vietose mes perinsime sau priešus, nejaugi mes patikėsime jų vaidmainiavimui ir aršų vakarykštį savo priešą šiandien skaitysime savo draugą?"

Kaip rašo, taip jie ir daro. Jie nori savivaldybėse, mokyklose ir kitose valstybėse įstaigose susodinti savo partijos narius, nors iš jų dauguma ir nemokėtų atlikti tinkamai to ar kito darbo vienoj ar kitoj įstaigoj. Tų tarpu "kairysis", anot jų pasakymo, nors jis dešimt sykių geriau atliktų darbą, bet jam vietos negali būti, nes jis kairus...

Arba vėl kitoj vietoj tas pats "Rytas" stačiai pasako, kad krikdemai dirbą vien del šiltų vietų ir pinigų, bet ne del idejos, ne del krašto gerovės. Štai kaip rašo:

"Supraskime šiuo momentu liaudies ir platesnių mūsų inteligentijos sluoksnių psichologiją!

Supraskime, jog grynai idealistų pasiryžusių paduoti savo gyvenimui del idejos, visai nedaug yra."

Ir taip mirgėti mirga visas "Rytas" dabar tokiais "perlais", kad, girdi, lyskim, j šiltas vietas ir imkim, imkim ir dar kartą imkim.

Tyčiojasi Patys Iš Savęs.

Menševikų orakulas ponas James Oneal labai garšiai paskelbė, kad Amerikos komunistai baigia išnykti. Girdi, jų skaičius stačiai baigia sustirt. Šią Oneal'o pranašystę pasigavo kapitalistiniai didiapiai ir kad jau džiaugiasi, kaip maži vaikai.

Tuo tarpu dar niekad taip nachališkai, taip purvinai tie patys socialistai nekovojo prieš komunistus, kaip dabar. Pavyzdžiui, New York mieste jie net "visuotinę" streiką aną dieną buvo paskelbę prieš komunistus! Kadangi darbininkai j tą jų streiką nėjo, tai jie dabar tvirtina, kad komunistų kapt nėsą!

Mes menševikams sakome: Vyrai, patys save, ant juoko statote. Jeigu komunistai baigia išnykti, tai kodėl jūs apie juos tiek daug lojate, kokiems galams jūs net įvairių vadų konferencijose šaukiate kovai prieš komunistus? Jei tas tiesa, ką sako Oneal apie komunistus, tai kokiems paraliams jūs aną dieną šaukėte New York visuotinę streiką prieš komunistus?

Lietuvos "Socialdemokratų" Gieda Apie Jėgos Vartojimą.

Lietuvos "Socialdemokratas" (sausio 27 d.), kalbėdamas apie Socialdemokratų Partijos narius, štai ką gieda:

Mes esam kartais ištikimi savo partijai, bet mes dažnai nemokam sudrausti visokių svieto perėjūnų. Sakom, te sau zambatyjas, mes galim klausyti, ar ne. Zambatytojas kelia pūkų audras, o kai išlinka pavojus, pirmas pasilepia. Jo visa jėga žodžiuose. Tad ateityje vykim labk žodžių griūnūs. Jie tik išsukia, prieš po puolima. Jie viską savo komunistiška taktika pražudo, ką darbininkai turi iškovoti. Ne žodis vis reikia saudyti, be-

jėga. Jei jėgos neturi, tai nerodyk savo priešams kumščio, nes jie pasirengs tave parblokti pirm, kaip tu sutvirtėsi.

Šitaip dabar kalba socialdemokratų lyderiai. Jie eilinius narius mokina vartoti jėgą. "Bet patys šešius mėnesius buvo valdžioje ir nė piršto nepajudino prieš kruviniuosius fašistus, kurie užkorė ant liaudies savo ginkluotą diktaturą. Tai dar vienas įrodymas, kad tie vadai netiki savo žodžiams, kad jų darbai taip skiriasi nuo jų žodžių, kaip ugnis nuo vandens.

Beje, o kas pasidarė su demokratija? Socialdemokratai pirmiau sakydavo: "Viską atsiuksime ramutėliu būdu. Na, o dabar, klausykite, ir jie pragydo apie jėgą, t. y., prievartą.

Skaldys ir ant Toliau Priešfašistines Spėkas.

Ponas Grigaitis "Naujie-nose" ištisas dvi dienas (vasario 11 ir 12) bazijosi, kad jis ir jo draugai nieko bendro neturėsia su komunistais reikale kovos prieš fašistus. Tai jo atakymas į "Laisvės" atsisaukima, kad visos spėkos, kurios tik sakosi esą priešingos fašistams, sudarytų bendrą frontą kovai prieš juos.

Zinoma, Grigaitis savo veidą bando apgarbstyti dailiai nutašytais frazėmis ir visai išsisukinėja, bet faktas pasilieka faktų, kad jis priešingas bendram frontui prieš fašistus. Tai aišku, kaip diena.

Atmedamas bendrą kovą prieš fašistus, P. Grigaitis tarnauja fašistams. Jokios frazės šitos tarnystos nepašleps.

Tai kam dar jūs, ponai menševikai, pykstate ant mūsų, kada mes jus pavadiname smalaviriais? Argi demoralizavimas Amerikos lietuvių šioje valandoje nėra bjaurus smalos virimas?

AR NORITE ŽINOTI?

Kl.: Kaip prašalinti rūdžių plėtmus nuo apvalkalų?

Ats.: Audimą sušlapintus šaltu vandeniu, patiesk jį ant žolės ir paskui paprastos druskos sumaišius su citrino soku suvilgyk plėtmuotas vietas. Kaip tik išdžiūsta, pakartok vėl. Kuomet plėtmai pranyks, audimą išplauk gerai.

Kl.: Kaip didelės būna kardžuvys?

Ats.: Žuvininkų bjuras sako, kad sulyg žuvių magazino aprašymo, žuvininkų būvė pagauta 1,100 svarų kardžuvis.

Kl.: Kaip nuvalyti langus iš oro žiemos laiku?

Ats.: Saitame ore valant langus iš lauko pusės reikia vartoti kerosinas arba amoniją.

Kl.: Kaip prašalinti rūdis nuo prosų?

Ats.: Patrink prosą į vašką su druska ir tas pašalins rūdis.

Kl.: Kur daugiau vieno-desnė temperatūra per apskritus metus šioje salyje?

Ats.: Tokis temperatūros stovis randama arčiau prie jūrų ir pietus. Vieta, kur temperatūra kuč mažiausia keičiasi, yra nedidelė sala Floridos pakrastyje.

DRG. K. GIEDRIO LAIŠKAS IŠ KELIONĖS I LIETUVĄ

(Zemiau telpas laiškas rašytas spal. 31 d., 1923 m., drg. Kazio Giedrio, kurį Lietuvos budelių fašistų valdžia nužudė gruodžio 27 d., 1926. Jis tuomi yra svarbus, kad nurodo, kaip Komunistų Partijos nariai yra lavinami. Drg. Giedrys su minėtu darbu buvo plačiai apspajžinas. Laiškas rašytas drg. R. Mizarai.)

Mielas drauge!

Nors buvau žadėjęs parašyti apie parodą, vienok negyvenant Maskvoje ir esant užsikrovus agitpropagandos darbu, tai išpildyti negalėjau. Pagrįžęs atgal Mogiliovan 13 d. rugsėjo, turėjau tuojuos imtis darbo net nebaigęs atostogų. Mat, mano pavaduotojai nepravedė be manęs, nors ir prirengta buvo, kampanijos patikrinimo politinio žinėjimo mūsų organizacijos narių. Tokiu būdu iki 1 d. spalio turėjau patsi praves-ti tą darbą, o iki 10 d. spalio padaryti visas išvadas ir jų su-traukas, kuriomis pasiremiant reikėjo išdirbti ir planus žie-mos darbui narių mokiniom bei auklėjimui. Be to, pagaminti ir pusmetinę atskaitą už atliktąjį darbą su įvairiomis skaitinė-mis ir tą viską pagaliaus su-tvarkyti kaip pranešimą parti-jos konferencijai, rengiamai ant 14-16 dd. spalio. Tokiu būdu, kaip matai, pas mane buvo di-delė rūgiapjūtė. Galop, prieš pat konferenciją gavau iš Cen-tro Komiteto feikalavimą ribė-ti tuojuos j žinion. Tąmat reikėjo dar labiau suskubti, kad viską užbaigti ir perduoti ki-tam dar prieš konferenciją. Kadangi Mogiliova jau visiškai apleidau, todėl ir "Vilni" sulai-kykite besuete, mano adresu. Kur vėliau siųsti, gal parašysiu iš "kitur". Keliauju vakary link... "gintarinėn", ir rašau iš kelio!

Dabar per žodįjį apie viršūnėta kampanija patikrinimo narių politinio praslavimo ir tolesnio to sritįjį darbo. Toksai patikrinimas pas mus jau nebe naujiena. Pirmu syk buvo tai daroma 1921 m. prieš generalį partijos valymą. To-liau kas metai tai buvo daro-ma. Siemet bėgti tai turėjo y-patingos svarbos, nes tai buvo daroma po kokybinio narių pa-sėvėrimo (įvertinimo). Tokiu būdu tai pasidarė kaipo papil-dymas pirmojo, tai vieno. An-tra—tai daug pliniau buvo at-ličkama, negu iki šiol; rašoma tam tikroje "anketoje", kurioj pažymima politiniai praslavimi-nime žinėjimai, kiekviena sritis atskirai, ir taipgi bendras (techniškinis) praslavinimas.

Daroma šitaip: visų pirma, kiekvienos organizacijos nariai, pasiremiant esamomis žiniomis ir daviniais daugiau veikiančios organizacijos (jačėikose) draugu, dalyvaujant (būtinai) jačėikos sekretoriui, padalina-mi nariai į tris grupes. Po to Agitpropas iš daugiausia prasla-vinusių narių išskiria po at-stovą nuo savęs, kuris su sek-retorium ir, jei yra priskirtas darbu vesti, propagandistui, su-daro kaip ir komisijole, kuri, vaduodamasi Agitpropo instruk-cija ir nurodymais, paskirtu lai-ku, susikvieta narius, po 3-4 as-mėnų, kad nebūtų formos ekza-meno, ištiria žinėjimą kiekvieno nario. Kiekvienai grupij ri-bos žinėjimo statoma maž daug šitokios:

1-ji grupė: mokėti šiek tiek rašyti, skaityti ir suprasti arit-metikos 4 veiksmus; partijos i-statų ir struktūra, programos pamatiniai dėsniiniai, partijos istorijos svarbesnieji nuotikiniai, Sovietų konstitucijos pamatiniai bruožai, Sovietų valdžios struk-tūra (pamatiniai sutvarkymai); kokie organai ir kaip sudaroma jų uždaviniai), vidujinė ir už-rubežinė padėtis (svarbesnieji nuotikiniai), politinių mokslų pažinimas pagal knygutę Kovalen-ko.

2-ji grupė: Tas pat, tik ge-riau pažinti politinę ekonomiją (naminum Bogdanovo "Klau-simuose ir Atsakymuose"); Ru-sijos istoriją (Pokrovskio, su-slairstojto formoj) ir vidutinę

orientacija bėgamuose viduji-niuose ir tarptautiniuose klau-simuose. Istorija revoliucinio ju-dėjimo.

3-čioji grupė: Gerai žinoti viršpaminėtus dalykus, taip kad galėtų kitus mokinti. Be to, istorinis materializmas (Bucha-rino) ir politinė ekonomija (Bogdanovo ir Stepanovo). Taipgi vidutinis bendras išsila-vinimas. Šitai visa turi žino-ti ant tiek, kad kitus galėtų mokinti.

4-tąją grupę eina jau pa-zįstantieji plačiai teorijos daly-kus.

Laikė patikrinimo pasirodži-usieji daugiau žinoti, negu re-ikalaujama nuo grupės, kuriai priskirti, pervedama į augštes-nę grupę, ir atbulai: mažiau ži-nantieji, negu reikalaujama,—į žemesnę grupę.

Po tokio galutinio išskirstymo į grupes, pasiremiant daviniais patikrinimo politinių mokslų ži-nojimo, atatinkamai ir darbas tvarkoma.

Pavyzdžiui, pirmoji grupė, mokanti rašyti ir skaityti ir ži-nantieji 4 veiksmus aritmetikos, verstinaai skiriamai į politinę ar partinę mokyklą. Nemokantie-ji rašyti ir tt.—į vakarines mo-kyklas bendram praslavinimui.

Antrosios grupės taipgi siun-čiami nekurię į partines mokyk-las, o kiti visi į įvairius politi-nius ratelius (politinės ekono-mijos, marksizmo, revoliucinio judėjimo ir profesinio judėji-mo). Mažai tepraslavinę, bend-rų mokslų taipgi siunčiami dau-giau lavintis.

Išskirti į 3-ja grupę į parti-nes mokyklas jau nebevertiami eiti, išskyrus politinius universi-tetus, kur specialiai parinkti siunčiami, paleikiami lavintis toliau patys savaimi.

Vienok, del mažai turinčių bendrų mokslų 2-sios grupės, taip pat ir del negalinių lan-kyti vakarine mokyklą iš 1-os grupės, prie Agitpropo sudaro-ma specialės konsultacinės ko-misijos teikimui nurodymų ir reikale organizavimo specialių pamokų. Taipgi šitos konsulta-cijos turi teikti nurodymų ir patarimų atskiriems draugams ir politiniuose moksluose, kurie palikti lavintis pat savaimi.

Taip narių lavinimo reikalai yra tvarkomi ir vedami. Del narių išsimėčiusių po valsčius, 1-os ir 2-os grupių, kur nėra partinių ar politinių mokyklų, yra siunčiami politinės keliau-jančios mokyklos ne trumpes-niam laikui kai 5 savaitėms, o kur yra kam vadovauti tam ar kitam rateliui, organizuojama ir pastarieji valsčiuose. Žinoma, valsčiuose jau sunkiau vesti šį darbą, vienok ir čion nepalieka-ma be domės Agitpropo.

Visi rateliai tveriami ant pa-matų pačių narių veikimo. Lek-cijų neskaityma (specialio lek-toriaus), o patys nariai skiriasi sau temas, daro pranešimus ir svarsto. Vedėjas jį ratelio da-ro tik korektivas, jei kokį mo-mentą nariai neteisinaigi aiški-na ir nukrypsta į šalį.

Lekcijų būdas, nors ir būtų greitesnis, vienok praktikoju jau patirta, kad toks mokslo įply-mas greit iš galvų išgaruoja, jei patys nariai neįskamantinė-ja praeinamų dalykų.

Čionai, žinoma, tik vienas bū-das lavinimo. Paprastai kas-dieninis; jačėikų darbas, bei kiekvieno nario atskirai, yra taip tvarkomas, kad sykiu ir la-vintusi, daugumoje, praktiskai jau dalykus gvildenti ir sprę-s-ti, risti.

Tai tiek šį sykį apie mūs mokslų-dalykų darbus. Daug labų dienų visiems draugams senos atminties.

Draugiškai, jūsų,
K. Giedrys.

Polockas, 10-31-23 m.

TAKSUOS SUKILELIUS

LISBON, Portugalija. — Portugalijos valdžia žada ištyrinėti, kas finansavo dabartinį sukilimą, o po to uždėti taksus ant visų žmo-nių, vienokiu ar kitokiu bū-du prisidėjusių prie sukili-mo.

TAI BENT NARSUS

Amerikonas pasakoja fran-cūzui, kokie narsūs buvo Ame-rikos kareiviai laike paskuti-nio karo.

Amerikonas: Vienam mūsų kareiviui vokiečiai nukirto abidvi rankas, ir bomba nu-traukė jam galvą. Bet jis pa-siėmė galvą ir dar perbėgo į amerikoni apkasus, kad vo-kiečiai negalėtų iš jo kobele-na išviti.

Francūzas: Bet, jeigu jam buvo rankos nukirtos, tai kaip jis galėjo pasimti ir nusinėti galvą?

Amerikonas: Tai niekis. Jis dantimis įsikando ir nusinėti.

Francūzas: Tai stebėklas. Bet amerikonas atrodo vis kas galima.

NEGALI GIRDET PAVEIKSLŲ

Dvi moterys krotamųjų pa-veikslų teatre tarp savęs gar-siai inkvazi. Nervuotas senis, sėdėdamas joms už nugaros, neįskaitęs, kad atitra:

—Ar nenusiūsite jū nekuda-kavusis, kaip visos? As norū klausytis krotamųjų pa-veikslų, o ne jūsių pletų!

SESUO — NE LEIDE

Pati: Tai tu, strump, vadi-nasi, įsitaisi vėl sau naują leide, su kuria vakar nuyti-nai į hotelį! As tau parody-siu.

Vyras: Tu darai didelę klė-dą. Su manim buvo tuo so-sub, o ne leide.

Krasas.

Vyskūpas, Kaip Šuo.

Kartą Lietuvoj davatka pe-vėlavo į bažnyčią, o la diena turėjo atvažinot vyskūpa. Atbėgus davatka prie baž-nyčios, rado tik vyskūpą kar-tai ir karietoj vyskūpą lau-đėjo. Davatka, pamatius šio atsiduso ir sako: "Ofis tu die-vo švenčiausias, as maniau, kad vyskūpas, tai kaip žmogus, o dabar kaip šuo."

IVAIRUMAI

Prano Asyžiečio Gyvenimas Skelbiama, kad surastis 13-tam šimtmečij rašytas raštas (lotynų kalba) apie gyvenimą Prano (Francis-kaus) Asyžiečio, kuris yra pakrikštytas "šventas". Rankraštis sutestas Pisos miesto archyvuose.

Kaip Jis Mokėjo Padaryti Biznį.

Mažučiam kaimelyj, Českoslovakijoj, arti Bad Ku-dova, prie Vokietijos-Ceko-slovakijos rubežiaus gyven-tulas gudrus žmogelis. Jis kadaise buvo pasituris, bet paskui ju turtas smarkiai "sukūdejo". Jis, mat, karo laikų ir po karui, kno-met Vokietijos markė buvo labai susmukusi savo verty-bėje, užsigėdė prisipirkti markių tiek daug, kad pas-kui pralobus. Išgyvo jis net 16,000,000 markių — popier-galių. Paskui žiūrį, žiūrį, kad jis neturi kur tu pinigų padėti; niekas neima. Nus-tėrinė žmogelis. Bet paskui jam į galva mintis strigo, kad tu markių visgi neap-simoka mesti laukan. Jis ėmė jomis ir išlipino savo būto sienas. "Nors galėsiu pamatyti savo turtą", manė jis. Bet vėliau paaiskėjo, kad iš to jis taipgi gali pa-daryti biznį: žmonės pradė-jo domautis tuo "muzejum". Žmogelis iš besidomaujan-čių pradėjo imti pinigus už įžangą. Jis dabar daro gera piniga iš to.

SO. OMAHA, NEBRASKA

Turime "Sempel" Grigaitinio Socializmo.

Kaip visose lietuvių kolonijose, taip ir pas mus, omahiečius, yra įvairaus plauko žmonių. Čia yra vienas menševikas, kurį žmonės vadina "Dušia".

"Dušia" atsirado sekamai: gyvena vienas didelis butlegeris, "Dušios" brolis, kuris yra gerai žinomas visiems omahiečiams. Jis turėjo karčiamą prie 33 gatvės ir kitoj vietoj mūnšaino bravorą.

Kartą 1920 metais jis sumanė išvirti visai Omahai mūnšaino ir smarkiai užkūrus katilą, eksplodavo. Eksplozija buvo baisiai didelė, net sudrebino visą apylinkę. Daugelis manė, kad koks karškas sandėlis eksplodavo.

Zmonės, pastebėję gaisrą, bėgo žūrti, bet apat burzgantio automobilais prie gaisro nieko nesimatė. Pribuvo ugnagesiai rado pušiau perplėštą deganti namą. Apgesnie degančias sienas, vėliau rado po viena siena negyva apdegusi namo savininkė.

Matomai, buvo prisirengęs karštą išvežti, bet tuo laiku eksplodavo katilas ir virstanti siena nuo eksplozijos užmušė ant vietos.

Kadangi pradžioje prohibicijos biznis ėjo gerai, tai trumpą laiką praturtėjo ir nu-

sipirko net kelias stubas. Žuvusio kovoje už mūnšaino liko visos stubos ir turtas jo broliui, kuris tuo laiku studijavo menševizmą Chicagoje.

Pastarasis sužinojęs apie garsiąją eksploziją, skubiai pribuvo perimti visą likusį brolio turtą.

Menševikas, gavęs kelias stubas veltui, apsiėdė ir apsigyveno Omahoj. Dabar jis yra didžiausias priešas darbininkų judėjimo ir bile kalbėtojas atvažiuoja į Omahą, jis visuomet nori sukelti triukšmą, kad išardžius prakalbas, bet vargšui nesiseka atsiekti tikslas.

Daugelis žmonių jį vadina liogoniū ir spėja, kad jis serga nuo skaitymo menševikiškos gazetos.

Tas gaivalas labai džiaugiasi, kad reakcionieriai unijose mėto komunistus. Jis karštai priitaria reakcionieriams vadams, kurie bendrai su kapitalistais kovuoja prieš komunistus ir visus progresyvius darbininkus.

Tokių socialistų darbininkai turi saugoties, nes aiškiai matosi kam jie tarnauja. Visam pasaulyje jie atlieka išdėvotą darbą ir Amerikoje jie nesiskiria nuo kitų šalių socialistų.

Omahietis.

NEW HAVEN, CONN.

Sausio 23 d. atsibusiame protesto susirinkime, kuriame kalbėjo drg. R. Mizara, kalbėtojai, paprašius paaukoti,

kas kiek išgali Lietuvos darbininkų kovai prieš fašizmą, aukojo šios ypatos:

J. Sanovaitis, Jonas Rudmonas ir P. Lūpkus po \$2; J. Lazauskas, R. Balkus, Y. Žalys, J. Makulis, J. Pikelis, M. Malonienė, P. Sakus, Kevalas, A. Gutauskas, A. Skiepinaitis, A. Makulis, S. Savitskas, J. Rudmonas, P. Dudis ir J. Varnaitis po \$1; A. Soliunienė, B. Vikšrienė, J. Tumosa, V. Biekša, J. Kuncevičius, Banėlienė, M. Žalėnė, V. Valiukevičius, J. Petkus, J. Sukaitis, E. Savitskienė, F. Skalonis, K. Banėlis, A. Zakevičienė, A. Petkienė ir G. Krow po 50 centų; M. Tvaragienė 75c. Smulkių \$3.06. Viso \$32.81.

RENGĖJAI. HARTFORD, CONN.

Vasario 4 d. įvyko L. D. K. Vytauto draugystės susirinkimas, kuriame buvo skaitytas laiškas kviečiant prisidėti prie masinio protesto mitingo prieš Lietuvos fašistus. Sekretorius, perskaitęs laišką, tuojau pasielė, kad draugija nieko bendro neturi su tais mitingais. Laiškas atmetas. Toje draugijoje randasi ir pažangusių narių, bet nežinia kodėl jie nepasipriešino.

Vasario 5 d. vietos bendro parengimo komitetas buvo surengęs vakarėlį ir balių. Bu-

vo ir programa. B. Romoškiui padainavo; A. Keiveriūtis padėkdamas; pasikalbėjimą kunigo su darbininku atliko Mulcranka ir Vaitiekus. Pasakui buvo šokiai. Žmonių susirinko neperdaugiausiai. Rengėjams peino liks apie \$20.

Čia jau rengiamas scenon perstatyti veikalas "Kryžius", keturių aktų drama.

Pastaromis dienomis Underwood Typ. Co. pradėjo siųsti savo darbininkus, kuriuos dirbtuvės gydytojas suranda nesveikais, į valdžios institutą, kad jie pasirašytų, jog jis kompanijos nereikalauja jokio atlyginimo. Mat, valdžia verčia kompaniją mokėti nesveikiems darbininkams tam tikrą mokesį — dalį uždarbio. Bet kada darbininkas pasirašo, kad jis nereikalauja, tai jau kompanija atsikrato nuo tokios mokesties.

Darbininkai neorganizuoti ir todėl negali pasipriešinti kompanijai, pildo jos įsakymus. Pastaromis dienomis apledo šią šalį O. Katkauskis, J. J. išvažiuo į Kauną muzikos studijuoti.

Vasario 7 d. čia įvyko šeimyniška tragedija. Tula Paulina Vilkas, kuri buvo persikyrus su savo vyru, apsigyveno name Goodwin, su dviem vaikais. Vyras atėjo į jos stubą ir paleido kelius šūvius į savo pačią, o paskui ir pats bandė nusižudyti. Moteris numirė, vyras dar gyvas.

M. V. DETROIT ZINIOS

IS SLA. 21 KP. SUSIRINKIMO

Guopos Griovikai. 6 d. vasario įvyko kuopos susirinkimas. Susirinkimas buvo skaitlingas nariais, nes kaip kitose kuopose yra grovikių organizacijos, suirutės darytojų, taip ir mūsų kuopoje jų yra, ir nariai tuomi yra susidomėję. Mat, dalykas štai kaip yra mūsų kuopoj.

Grudžio mėnesį susirinkime vienas kuopos narys pridavė prašymą, kad būtų perskaityta Biržų skyriaus Prof. Sąjungos atsišaukimas. Nariai priėmė tą atsišaukimą. Prieita prie valdybos rinkimų. Išrinkta, beveik, visa senoji valdyba. Ir viskas ėjo kuo geriausiai.

Bet štai sausio mėn. susirinkime paduoda skundą arba protestą prieš išrinktą pirm. P. Jočionį, kad jis negalys užimti pirmininko vietos. Suprantama, kad yra konstitucijoj tokis paragrafas, jei yra paduotas skundas prieš viršminką, jis negali užimti vietos iki sekančiam susirinkimui, kuriame kuopa turėtų priimti ar atmeti tokį skundą. Ir štai koks ten skundas buvo: Pirm. P. Jočionis, kuris jau penkti metai iš eilės tarnauja kuopai, yra skundžiamas už skaitymą ir leidimą nubalsuoti nariams to Biržų Skyriaus Prof. Sąjungos atsišaukimą ir nepriėmimą diskusijų uždarymo įnešimo. Na, ar ne juokingi kaltinimai?

Bet štai kas įvyksta šiame susirinkime: nutarimų raštininkas pareiškė, kad jis "pametė" ar jam "pavogė" tarimų knygą. Gerai, kuopa nutarė nupirkt kitą knygą. Eina nariai prie išsprendimo skundo ant pirmininko. Sekretorius perskaito skundikų prašymą, kad tą skundą perduoti Pild. Tarybai. Kuopos nariai sako, kad mes dar nežinome, kokį skundą, turite perskaityti skundą ir jei mes, kuopa, priimsime, tuomet toks prašymas būtų vietoj. Kuopos nariai 127 balsais prieš 22 atmetė skundikų prašymą. Paduota inėšimas skundą atmet. Na, čia buvo visokių kalbų. Štai keletas išsireiškimų "gerų darbuotojų", "tikrų tėvynainių": Daugiau kuopos susirinkimų nebus, pareiškė fin. rašt. Overaitis. Jūs (suprask progresyvių), gausite kiek in the back iš SLA., pareiškė p. Motuza. "Šis dalykas tik yra pradėtas". Ir daug kitų išsireiškimų, kas rodo, kad jie griaua tą milžinišką lietuvių organizaciją. Eina prie balsavimo — už atmetimą skundo, apie 120 balsų, o keletas priimt. Čia sandariciams su socialistais, kaip su darbuosiems tą skyrmą, pasirodo negerali. Jie kelia didžiausį lėrmą. Tvarkos vedėjas paskiria balsų skaitymo komisiją; ji suskaito 179 balsus už atmetimą to skundo. Na, tie grovikai re-

kia, kad nėra tiek narių susirinkime. Susirinkime buvo apie 250 narių. Griovikai reikalauja vardoaukio. Seka vardoaukis. Suprantama, ima daug laiko; daug narių išeina. Tvarkos vedėjas pareiškia, kad jūs nariai galėtumėt suprasti kaip balsuoti kuomet išauks jūsų vardą, atsiliepkite kaltas, ar nekaltas, tas parodys jei daugiau balsų kaltas, skundas bus priimtas; nekaltas — atmetas. 100 balsų paduota atmeti skundą ir 21 priimti; daug narių susilaukė nuo balsavimo.

Skundikus kuopa nubaudė atimdama jiems balsą ir balsavimo teisę 6 mėnesius, už kėlimą suirutės.

Nariai užtvirtino pirmininką P. Jočionį 97 balsais prieš 10. Vadinasi, nariai išrinko pirmininką 150 balsų prieš 50 balsų paduotų už antrą kandidatą, o mūsų politikieriai, iš sandaros ir socialistai, tai skundus daro be pamato, tai balsuoja prieš pirmininko užtvirtinimą, kurį visuojimas kuopos susirinkimas išrinko. Na, ar jį ne suiručių darytojai? SLA. kuopų ir organizacijų griovėjai? Čia aišku kaip diena. Jei jie nevaldo kuopų, jie daro suirutę, griauja kuopas ir pačią organizaciją. Dar to neužtenka.

Pirmininkas užima vietą ir prašo visų, kad ramiai užsilaukytų ir eitų prie apsvartymo ligonių lankytojų raportų ir užtvirtinimo pašelpos tiems, kurie reikalauja. Bet kas čia tau! Nuėję prie durų keletas tų triukšmadarių kelia lėrmą. Pirmininkas prašo, kad nusiramintų. Jis paliepa finansų rašt. paskelbti ligonių ir lankytojų vardus, kuriuos ligonius kurie lankė. Tuo tarpu prie durų vienas pamoja ranka ir suunka: "Ei, Overaiti, eik šian, einam laukan!" Ponas Overaitis pasako pirmininkui, kad jis daugiau nei pinigų ima nuo narių ir daugiau nieko ne darys. Jis bėga prie durų. Tuo tarpu ir nutarimų raštininkas nubėga prie durų ir ten kelia triukšmą. Tuomet pirmininkas pareiškė, jog uždaro kuopos susirinkimą.

Tai matot, gerbiamieji skaitytojai, kas kelia suirutę SLA. Bet jį Pild. Taryba nesudraudžia. Na, ar čia nepolitika sandaricijų ir socialistų susivienijime? Jus, nariai, lankydami susirinkimus, pamatysite jų blėdingą darbą ir neprileisite griauti susivienijimo.

Lankykite visi susirinkimus. Kp. Narys.

Ačiu už Pamelavimą.

Gerbiamasis Šepečio Burdingieris, atsakydamas korespondentui St. Masytei, "Lr. 25, š. m., kažin kodėl ėmė" ir taip negražiai pamelavo ant Masio? Rodosi, jam ant "koro" niekuomet neatsistojau ir vienok jis meluoja, o tas reiškia, kad jis be reikalo mane šmeižia.

Štai kaip minimas burdingieris meluoja: "Kada Masys pradėjo visus vadinti neįmanoma, nieko nežinančiais ir tt..." Brolau Burdingieri! ar tau negėda taip pameluoti ir dar laikraštyje?! Kurie draugai buvo tame susirinkime, kaip pav., draugai: Baltakis, Jasudis, Satas ir kiti, — pasakys, kad tu meluoji, nes juk aš ne tik kad visų nevadinau "neįmanoma" ir "nieko nežinančiais" (už tokius išsireiškimus susirinkimas galėjo mane nubausiti, ir antra, aš nesu taip nusigyvenęs, kad susirinkimuose tokius žodžius vartodčiau), bet ir tavęs — brolau burdingieriau — nevadinau "neįmanoma", nors ir reikėjo taip pavadinti, nes tavo pasakos apie tulį delegatų ekstr konferencijas, galėjo prisidėti prie pakrikdyimo draugijų delegatų vienybės. Ir todėl tame susirinkime (ALDLD. 52 kp.) aš užginčijau, sakydama: "Tasai draugas girdėjo skambinant, bet nežino kur. Jokių ekstr konferencijų nebuvo, ir nebus." Tai viskas, ka aš pasakiau. Jeigu brolis burdingieris nors kiek pamąstytų apie negeistinumą tokių pasakų, tai jis nepykstų ant manęs, ir dabar nesistengtų man įngybiti. Jis ir dabar dar pakartojta savo "sąpus". Todėl aš ir sakau: tu, gerb. Burdingieri, nieko nežinai apie draugijų konferencijų eigą, ir todėl būtų daug geriau, kad tylėtum.

Apie kitokius tušcius pasakojimus nesiginčijau su gerb. Šepečio Burdingierium, neturiu apetito.

Masy.

TACOMA, WASH.

Sausio 22 d. ALDLD. kuopa ir D. L. K. Draugystė surengė masinį mitingą prieš Lietuvos fašistine valdžią.

Mitinge dalyvavo beveik visi Tacomos lietuviai ir visi smertė dabartinę Lietuvos teroristų valdžią už liejimą kraujo nekaltų darbininkų ir tukstančių į kalėjimus kišima.

Mes, tacomiečiai, neturime kalbėtojų, kurie būtų nuosekliai išaiškinę Lietuvos fašistų žiaurumą, todėl turėjome užsiganėdinti savais kalbėtojais. Paskiaus buvo skaityta protesto rezoliucija prieš Lietuvos fašistų valdžią, kuri tapo vienbalsiai priimta.

Protesto rezoliuciją nutarė pasiųsti į spaudą, Lietuvos atstovui ir fašistų valdžiai.

Ant užbaigos buvo renkamos aukos delei Lietuvos politiškių kalinių.

Aukojo šie draugai ir draugės: A. Adomavičius, O. Tawuskis, M. Sapalienė po \$1; C. Trumplis, E. Townki, N. Glaubertienė, M. Senkevičius, A. Naksas, A. Skirus, A. Atkočaitis, A. Šapalas, T. Michl, Gust Benson, M. Wieder ir P. Katkauskas po 50 centų; B. Naksienė, J. Rentel, J. Sabutis, W. Michl, J. Kavaliauskas, T. Ramanauskas po 25c.; smulkių 20 centų. Viso surinkta \$10.70. ALDLD. 132 kuopa pridėjo iš lėdo \$5; viso aukų pasidarė \$15.70. Piniagai pasiūti Lietuvos Darbininkų Rėmimo Komitetui. Už aukas visiems draugams ir draugėms tariame širdingai ačiū.

Tai jau antra auka nuo tacomiečių delei Lietuvos kankinių. Pirmiau buvo pasiūsta per drg. F. Cepaitienę \$14.25, o dabar \$15.70. Tai stambi auka nuo tokio mažo būrelio Tacomos lietuvių.

Ir da reikia pastebėti nekurį draugų pareiškimą, kad nereikia jokių aukų, o tik užtenka protestų. Mano nuomone, tie draugai klysta taip kalbėdami arba pasitarinau fašistų kraugerių valdžiai. Jie ne tik kad patys neaukoja nei cento, bet da ir kitus atgrasina nuo aukojimo.

V. Kavaliauskas.

Nuo pleiskanų Naudok Ruffles

Brooklyn LABOR LYCEUM

DARBININKŲ ĮSTAIGA. Salės dvi Balių, Concertų, Baudelių, Vestuvių, Susirinkimų ir t.t. Pulkas stiebius su naujaisiais įtaisais. Keturiuos balių alėja. KAINOS PRIEINAMOS. 949-959 Willoughby Av. Tel. 3842 Stacc.

MILIONO DOLERIŲ SALĖ

Paikčiausia Brooklynne vieta Ballams, Vakariniams, Vakarėliams, Prakaboms, Concertams ir Bankietams. Grafiš, moderniški kambariai austrininkams. Draugijos, pavieniai ir rengimo komitetas visada maloni padėti pilniausias informacijas pas-

MILLER'S GRAND ASSEMBLY The \$1,000,000 Ball Room 318 GRAND STREET Cor. Havemeyer Street Telephone Stage 7799 Brooklyn, N. Y.

Stebėtina gerai vaistai

Atsargiai specialiai nno kosto, pėcinančio nuo persalimų

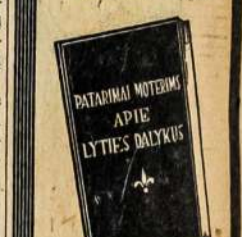
ANCHOR BRAND COUGH SYRUP

Saugiai ir greitai pagelbati. Vyras, moterims ir vaikams. Kaina 6c. Jūs vaistinėje už didelę bonką arba paruošite duant stačiai iš

F. AD. RICHTER & CO. Bery & So. 5th Sts. Brooklyn, N. Y.

Ar Galima Būt Laimoję Apsivedus?

Tas klausimas bus jums išaiškintas, kada perskaitysite žias dvi D-ro W. J. Robinsono knygas!

Ši knyga teisingai ir apytamam aprašo visą moterių tyšką gyvenimą; kaip vyrai lyties organai ir jaumai; kaip atsiranda melle; iš ko kildina moteriškos lyties liga ir kaip ją apisaugoti; kaip geriausiai prire savęs vyro melle ir kaip laimę šeimyniškams gyvenimams, kurie tof knygoj aprašyti. Daugybė brangių pamokymų, naudingų merginoms ir moterims. Knyga 25c. pad. su pa veikalais ir grafiš apatryta. Kaina \$2.00.

Šiof knygoj aprašyti vyrų lyties reikalai: lyties liajimo mas; lyties liga ir kilmė; kaip ją paprastinai; kaip lyti net ginos melle ir palaikyti ją ar ir apsaugoti; kaip paveldinti save ir moterį ir kaip turėti linksmą šeimynišką gyvenimą, kaip aiškinti vaikams lyties dalykus. Daug rašoma apie prostitudę ir kitus "li gaus" darbus. Knyga pilna naudingų pamokymų. 25c. pad. su pa veikalais ir grafiš apatryta. Kaina \$2.00.

Pirkite tuojau, mi dabar perkantims pridėdama dar naujai po keletą idomų knygių. Pinajus sigikite karu su reikalavimu, adresuodami šiai

J. BARKUS Box 129, G. P. O. New York, N. Y.

Paliuosuoja nuo KOSULIU SEVERAS Cough Balm

Pas savo apiekoriu

J. Rutenis.

TRYS RUBEŽIAI

(Iš atsiminimų.)

(Tasa)

Aš, neiškents, įėjau į vieną iš tokių gyvenmų. Pats apkasas gana nemažas, apie penkiolika pėdų ilgio ir apie du su puše augšio virš lygumos. Sienos cementinės, greta stovinių kulipkų apkapotų šermukšnių. Graži, visokiomis figūromis gotiško stiliaus būda. Iš visko matyt, kad kada tai gyventa kokių tai augstų vokiškų karo valdininkų. Nežiūrint, kad aš galėčiau penkis, šešias minutes prasižvalgiat išpuodžiais, nei gyva dušia nepasirodė ne ant kiemo, nei tarpduryj. Pasitaisęs an pagatavo brauningą, žengiu į žemlenką Nors jau senai, kaip aš nebe patriotas, be šį kart, pamatęs gražų rūtų darželį, taip nudžiugau, kad net brauningą įleidau į ki senių. Jis ant tiek man buvo mylimas ir artimas, kad nei nepasijutau, kaip užsivėp sojau ir jį bežiūrėdamas. Vargdienė mergaitė, ir požemij varge gyvendama nesi skiria su liaudies mylimais gėlynais! Ku buves, kur nebuvęs atbzinzo uodegą nu leides iš kur tai ir rudis. Nenorėdamas su juo susibarti, aš pirmas jam pareiškiau savo simpatiją lietuviška kalba.

Man pradėjus su šuniu kalbėt lietuviškai, iš požemio išsiritio baltas, kaip obelis senelis.

—Tegul bus pagarbintas Jėzus Kristus!

—Ant amžių, tėve! Jūs mokate lietuviškai?

—Dar mat, vaike, neužmiršau.

—Tur būt ir apylinkėj yra?

—O, je, kiek nori! Matyt, sūnau, ne mūsų krašto esi?

—Taip, tėve. Užėjau, ar negausiu stiklo vandens. Kelyje gerokai ištroškau!

—Tuomet meldžiu į mūsų gyvenimą — Ačiu!

Nusileidęs trepais, atsiduriau tikroji truputį aptautėjusioj lietuviškoj šeimynoj

Niekas man taip nesimetė į akį, kaip graži, geltonais plaukais, išblyškusi mergina, kuri, man gražia, nesudarkyta lietuvių kalba pasisveikinus, taip gražiai ką tai besiuodama nurauto, kad nors imk ir veskis su savim į tolimą šalį.

—Visa šeimyna sudarė penkis asmenis. Kaip matyti: tėvai, dukterė ir du pusbrniukai.

—Tamtos nuo karo tebegyvenate šioj žemlenkoj?

—Nuo karo, sūnau. Nei kaip neišsigalim pasistatyti, kaip žmonės, nors šio-kią bei tokią trobele.

—Tamtos neblogai lietuvių kalbą vartojate.

—O kaip gi, sveteli, da, mat, neužmirštam savo tėvų gimtosios kalbos—linksmiai pasiteisino senukė.

—Iš kur-gi, sveteli, dievulis atnešė pas mus į svetelius. Matyti, iš tolimo krašto?

—Taip, motule, esu iš tolimo krašto, ir keliauju į tolimą šalį... Kaip gi jaučiatės prie pony? Ar nepersekioja kartais užu lietuviškumą?

Su paskutiniais mano žodžiais, aš pamėjau, kad jie vienas į kitą žvilgtelėjo.

Aišku, pamanė, kad kokis lenkiškas šnipas.

—Lenkai irgi toki pat katalikai, kaip ir mes,—matomai, pradėjo vengti pavojingos temos.—O pas tamstas, ar ne tas pats?

—O, ne! pas mus, žemaitijoj, net ir nežino, kas per sutvėrimas lenkiškas šlėkta!

—Kaip tai!... Tamsta iš Lietuvos?

—Ir da tik pora dienų, kaip iš jos!

—Pone tu dieve!... Iš Lietuvos... sėskis, brangus sveteli! nepasaruok mūsų viednumą!

—Ačiu už jūsų širdį! bet sėstis neturiu kada.

—Kokia gi dievo valia papuolėte į mūsų biedną kraštą dabarciau laikd?

—O, motyn, ilga istorija!

Mergina, susidomėjus, net rankas nuėjo ant kelių. Taip ir rodos, kad ji, ką ai ir apie ką tai trokšta kalbėti, kalbėti...

—O tamsta, atsikreipiau į ją—ar da noki lietuviškai?

—Nugi, moku da pabiskuti, — daryk-ais žodžiai kaisdama atsakė.

—Taip! vadinasi, skurstate ir tiek.

—Ką gi, sūnau, darysi! Taip, kaip mai ir skurstame!

—Motin, — atsikreipė į senutę — atėšk svečui tiesio kruziuką. Matyt, kad uvargęs iš tokios tolimos kelionės!

Vieton motinos, išbėgo dukterė, kuri buvo vidutinio ugio ir gražaus sudėjimo lietuaitė.

—Prašom!—padavė puodą saldaus pieno, kuris ištikrujų buvo ant sveikatos po lgos kelionės.

—Ačiu, drauge! Prie raudonos vėliavos jūsų ir mūsų šalyje, susitikę atsilyginime!

Paskutiniai mano žodžiai taip ant jų padarė gilų įspūdį, kad jie veik išsyk iš visų pusių mane apsupo. Mergina, kurios ir vardą vėliaus sužinojau, Stepanija, suvis pasidarė kitoki: vieton nukaisti, nubalo it lrobė! Tuom pačiu laiku, aš pamaciau, kaip vienas iš berniukų išbėgęs apsidairė ir paskui atsisėdo palangėj!

—Ko tamstos taip štaiga iš manęs taip nusistebėjote. Draugė Stepanija net nubalote! Kame dalykas!

—Oh, sūnau, jei mes neapsigauname, tu brangus svetys mūsų suvargusioj bakužėj.

—To aš, tėve, nežinau, ar jūs apsigau-nate, ar ne, bet man laikas keliauti. Mano ilgesnis prabuvimas jūsų name gali atne-ti prieš mano norą dėl jūsų liūdnu pasekmių!

—Oh, žmonės, žmonės!—Su ašarom išsiveržė iš senuko žodžiai.—Turėjau ir aš toki pat sūnų, kaip ir jūs, brangus kelieiv.

—O kur jis dabar? —klausiau lig ir susižingeidavęs.

—Sušaudė, vargdienį—pradėjo verkt ir motina ir sesuo.

—Kaip tai?! nž ką! kur ir kas!

—Lenkai, 1919 metais užimdami Vil-niū.

—Tai reiškia, jūsų sūnus buvo pas bolševikus.

—Buvo, vaikel! Savu noru išėjo į raudonosios armijos garbingus pulkus.

Aš nei pats nejausdamas atsisėdau ant suolo prie verkiančios Stepanijos. Aš ant kelių minučių užsimiršau ir belaukiančius draugus pamirškė.

(Bus daugiau)

